

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Inderøy kommune
Vennalivegen 7
7670 Inderøy

Deres ref.
2015/1448-20

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Inderøy kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 7. mars 2017 fra Inderøy kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Inderøy kommune:

«Sammenslåing av Steinkjer politistasjonsdistrikt, lensmannsdistriktene Snåsa, Levanger, Verdal og Verran, og del av Leksvik og Inderøy lensmannsdistrikt (del som dekker Inderøy kommune), til Innherred politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Steinkjer politistasjon og Levanger og Verdal lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 28. mars 2017 oversendt klagen fra Inderøy kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Inderøy kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Inderøy kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse   Kontoradresse   Telefon - sentralbord   Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep   Gullhaug Torg 4A   22 24 90 90
0030 Oslo   0484 Oslo   Org.nr.: 972 417 831
0030 Oslo

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 7. mars 2017 fra Inderøy kommune er det blant annet anført at vedtaket om nedleggelse av dagens lensmannskontor i Inderøy må oppheves. Det er videre fremholdt at kommunen gikk inn i arbeidet med nærpoltireformen med interesse og engasjement for en best mulig polititjeneste for innbyggerne i Inderøy.

Inderøy kommune har blant annet fremholdt at

«det som i all hovedsak har fått fokus i den lokale prosessen er kun informasjon om reformens formål, og fokus på struktur; antall og plassering av tjenesteenheter og tjenestesteder. Et vesentlig element som ble nevnt i bestillingen av ny struktur er lokalkunnskap i den enkelte kommune. Inderøy kommune fikk ingen henvendelser med innhenting av lokal kunnskap fra politimesteren i Trøndelag før utarbeidelse av forslag til ny struktur ble presentert i juni 2016, hvorfor nettopp Inderøys

lensmannskontor skal legges ned er fortsatt ikke begrunnet svaret er bare større enheter, vurderingene for Inderøy og lokalsamfunnet mangler».

Inderøy har videre uttrykt bekymring for fravær av lensmann i kommunen. Det er fremholdt at kommunen ikke kan se at den foreslåtte organiseringen medfører et reelt nærpoliti, slik intensjonen med reformen er opplyst å være. Videre er det fremholdt at det å fjerne lensmannen er et dårlig grep i forebyggingsøyemed.

Videre er det fremholdt at kommunen ønsker å «sikre polititjenester i form av vaktberedskap og hverdagspoliti for alle».

Inderøy har utover dette anført at

«Stortingets og politidirektoratets prosesskrav er ikke fulgt, prosessen har ikke vært transparent, den har ikke gitt lokalsamfunnet forutsigbarhet og resultatet gir ikke en polititjeneste i tråd med Stortingets forutsetninger eller reformens målsetting. Inderøy kommune konkluderer med at de prosessuelle minimumskravene for arbeidet ikke er ivaretatt, og at dette må tillegges avgjørende vekt slik at vedtak om nedleggelse av Inderøy lensmannskontor ikke kan gjennomføres».

Kommunen har også gitt uttrykk for at den savner kunnskap om hva tjenesten til innbyggerne i Inderøy vil bestå i etter at Politidirektoratets avgjørelse er iverksatt.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at en av 49 kommuner i Trøndelag politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Inderøy kommune. Dette er Steinkjer kommune.

Steinkjer kommune støtter Inderøy kommunes klage slik:

«Steinkjer kommune vil akseptere politimesterens tilrådning til ny tjenestestruktur (alternativ 2) under følgende forutsetninger:

- *Politikontaktordningen må minimum få det innhold og den myndighet som skisseres i høringsnotatet. Politikontakten må kjenne kommunen og lokalmiljøet godt og ha god oversikt over kriminalitetsbildet og utfordringsbildet. Politikontakten må delta aktivt i det forebyggende arbeidet i kommunen, både på egen hånd og i samarbeid med kommunen og frivillige organisasjoner. Politikontakten må ha et nært samarbeid med kommunen og være bindeleddet mellom kommunen og tjenesteenheten/driftsenheten/politidistriktet. Dette betinger at politikontakten sannsynligvis bør være mer enn en dag i uka tilstede i kommunen vedkommende er politikontakt i.*
- *Dersom Trøndelag politidistrikt øker antall tjenestesteder ut over de foreslåtte 16 må både Snåsa og Inderøy være aktuelle tjenestesteder.*

Med bakgrunn i dette vedtaket støttes klagen fra Inderøy kommune.»

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 28. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Inderøy kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om innlemming av Inderøy lensmannsdistrikt (del som dekker Inderøy kommune) i et nytt Innherred politistasjonsdistrikt og nedleggelse av Inderøy lensmannskontor som tjenestested, var basert på tilrådning fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og tjenestemannsorganisasjoner.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Inderøy kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 16. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Inderøy kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Inderøy kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Steinkjer kommune. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra disse kommunene som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt om endringer i den lokale strukturen.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene.

I klagen har Inderøy kommune blant annet anført at kommunen ikke kan se at den foreslåtte organiseringen fører til et reelt nærpoliti, slik intensjonen med reformen er opplyst å være. Videre er det fremholdt at det å fjerne lensmannen er et dårlig grep i forebyggingsøyemed.

Politimesteren har opplyst at Leksvik og Inderøy lensmannskontor i dag inngår i driftsenhet nord i tidligere Nord-Trøndelag politidistrikt med lensmannen i Levanger som driftsenhetsleder. Lensmannskontoret har lokaler både i Leksvik og Inderøy. Inderøy er geografisk plassert mellom Steinkjer og Levanger, med relativ kort avstand til både Steinkjer politistasjon og Levanger/Verdal lensmannskontor. I den nye strukturen vil Inderøy bli en del av Innherred politistasjonsdistrikt, og avstanden til tjenestestedene vil bli den samme som i dag.

Etter departementets vurdering er det en akseptabel avstand fra Inderøy til nærmeste tjenestested. Det er opplyst at det er ca. 25 km fra Inderøy til Steinkjer politistasjon, og at politiet har åpent hver ukedag, med utvidet åpningsdag en dag i uken. Videre vil bedre utnyttelse av eksisterende teknologi redusere publikums behov for å reise til et tjenestested for å få utført tjenester hos politiet i fremtiden. Departementet er i likhet med Politidirektoratet av den oppfatning at kravet til publikumsservice er ivaretatt i Innherred for befolkningen i Inderøy kommune.

Departementet mener for øvrig at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for en mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet en omdisponering av mannskaper til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid. De endringene som er besluttet for Trøndelag politidistrikt vil etter departementets vurdering legge til rette for at de sentrale kravene til polititjeneste som er beskrevet i Prop. 61 LS (2014-2015) og Innst. S 306 (2014-2015) kan ivaretas på en god måte.

Inderøy kommune har videre fremholdt at fravær av lensmannen i kommunen ikke vil kunne føre til et reelt nærpoliti, og dermed være i strid med nærpolitireformen. Departementet viser til politimesterens brev av 16. mars 2017 der han redegjør for hvordan politikontakten skal inneha de nødvendige fullmakter og sørge for at hendelser og situasjoner følges opp av politipatruljene i politidistriktet.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer

strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Inderøy kommune er også bekymret for vakt og beredskap som følge av endringen av tjenestestedsstruktur. Politimesteren har opplyst at Leksvik og Inderøy lensmannskontor har en operativ ressurs i dag, og det er lensmannen. Departementet er i likhet med Politidirektoratet av den oppfatning at dette indikerer at beredskapssituasjonen i dag er sårbar. En styrking av patruljevirkningsomheten vil utgjøre en vesentlig forbedring for Inderøy. Departementet mener at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av mannskaper til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkningsomhet kunne gi kortere responstid.

Inderøy kommune har i klagen blant annet anført at de savner en begrunnelse for hvorfor lensmannskontoret skal legges ned, og har også fremholdt at kommunen ikke ble kontaktet av Trøndelag politidistrikt for å innhente kommunens lokalkunnskap.

Departementet viser til politimesterens redegjørelse for den forutgående prosessen. Etter departementets vurdering har kommunen hatt rimelig anledning til å fremføre sine synspunkter gjennom tilbud om deltakelse i styringsgruppen, møter med politiet og gjennom høringen. Ut fra den dokumentasjonen som er fremlagt i saken, mener departementet at kravene til forutgående prosess er oppfylt. Det kan blant annet vises til oppdragsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 2016 – del 3 av 14, mars 2016 og Politidirektoratets brev til politidistriktene 1. juni 2016. Politimesteren har vurdert Inderøy kommunes synspunkter og foretatt en avveining av hensynene av hva som vil være den beste løsningen for befolkningen opp mot ressursgrunnlaget og de polisiære forhold.

Inderøy kommune har også anført at de savner en redegjørelse for hvilken polititjeneste innbyggerne i Inderøy vil få. Det vil ikke være mulig å gi et fullstendig bilde av politiets tjenestetilbud på de enkelte tjenestested ennå. Tjenestetilbudet skal utvikles gjennom en forpliktende avtale mellom politiet og den enkelte kommune.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Inderøy kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur